

3 OKTOBER 2010 – ZEVENENTWINTIGSTE ZONDAG DOOR HET JAAR

COMMENTAAR BIJ DE ZONDAGSLEZINGEN

— Kris DEPOORTERE —

*Mosterdzaad,
moerbeiboom, de zee*

DE EERSTE VERZEN VAN HET EVANGELIE van vandaag gaan over kleine mosterdzaden, reusachtige moerbeibomen en over de dodende zee.

We beginnen met de mosterdzaadjes. Het kleinste zaadje dat er bestaat, maar met een geweldige kracht. Steek je een mosterdzaadje in een spleet van een betonnen muur, dan zal het groeien en de muur doen barsten. Als je maar geloof hebt en vertrouwen, een mosterdzaadje groot, een mosterdzaadje klein, dan gebeuren heel grote dingen.

Matteüs (17, 20) – niet Lucas waaruit we lezen – zegt dat zo'n mosterdzaadje van geloof en vertrouwen een reusachtige berg kan doen verdwijnen. Welke bergen? Bergen van spijt, van verdriet, gebroken relaties, vetes, pijn. We hebben allemaal zulke verdrietbergen of schuldbergen in ons leven. We trachten ze te verdoezelen. We trachten onszelf ervan te overtuigen dat ze tot het verleden behoren. Gedane zaken hebben geen keer. Maar die verdriet- en schuldbergen komen steeds terug in onze dromen. We trachten ze te omzeilen, er omheen te trekken, te doen alsof ze niet bestaan. Maar dat lukt eigenlijk niet.

Ze bestaan. We hebben allemaal fouten gemaakt in ons leven. Kleine of grote bergen. Jezus zegt: „Gooi je mosterdzaadje vertrouwen in de strijd en zeg vanuit je geloof in Mij: 'Berg van verdriet, in Jezus' naam, ga weg.'” En de berg zal verdwijnen, belooft Jezus. Soms vrij plotseling, meestal langzaam, door slijtage, erosie en vooral door de liefde van medemensen.

Lucas zegt hetzelfde in het evangelie van dit weekend over de kracht van een mosterdzaadje geloof, maar hier is het beeld anders. Jezus spreekt niet van een berg die zal verdwijnen, maar van een moerbeiboom: „Moerbeiboom, ga weg en ga je planten in de zee”. Moerbeibomen zijn grote bomen in het land van Jezus, zeker vijftig meter hoog en hun bladeren zijn het voedsel van de zijderups. En vooral, ze hebben heel diepe wortels in die droge streken. Ze waaien dus nooit om. Ze zijn veel te sterk. Ze drogen nooit op, want hun wortels steken te diep. Moerbeibomen zijn het beeld voor het uitbundige, overvloedige leven.

En waar moet die moerbeiboom heen? Hij moet zich in de zee gaan planten. Dat is het laatste symbool. De zee is het beeld van de dood. Jona wordt verzwolgen door de zee. Petrus zinkt erin weg. Jezus wandelt over de wateren van de dood bij de storm op het meer. Hij stilt de storm en temt de dood.

Dat zegt Jezus nu tot gelovigen: „Als jullie maar een mosterdzaadje geloof hebben en vertrouwen in God, zal hét symbool van leven, de machtige moerbeiboom in de zee van de dood gaan groeien. De boom van het leven zal de dood overwinnen. De zee wordt vruchtbaar land, want bomen groeien niet in de zee. Een van beide moet wijken: de zee of de moerbeiboom. Het zal de zee zijn die verdwijnt, de plaats van de dood.”

„Eens komt die mooiste dag”, zegt het laatste boek van de Bijbel, het boek van de Openbaring, de dag „waarop er geen zee meer zal zijn, geen tranen meer, geen bergen van verdriet. Met een klein beetje geloof, hoop en liefde zullen jullie dwars door de zee heentrekken, zoals bij de Uittocht uit Egypte, en een land bereiken waar jullie overvloedig zullen leven, groeien en bloeien.”

Het kleine wordt groot, het zwakke sterk, dat is steeds opnieuw de blijde boodschap. Je hoeft er geen heldendaden voor te verrichten, wel doorzetten en verder gaan. Gewoon je dagelijkse plicht doen, zegt het tweede deel van het evangelie. „Als een boom omkraakt, maakt dat heel veel lawaai. Als een oerwoud groeit, hoor je niets”, wordt gezegd in Congo. Of nog, een tshilubaspreuk: „Kandindi, Zwaluw, verdraag dat je vleugels pijn doen, want je koos ervoor te vliegen.” En in het evangelie: „Wij zijn maar gewone knechten”, in dienst van het Leven.

Morgen vieren we Franciscus van Assisi. Hij nam een huisjesslak van de weg en zette ze aan de kant, zodat ze niet werd doodgetrapt. Hij stierf geen heldendood, maar noemde alles en iedereen 'broer' en 'zus'. Zelfs de ultieme vijand, de dood, noemde hij zijn zus in de allerlaatste strofe van zijn *Cantico delle creature*. Verzoend met iedereen en met alles.

Mooi zo'n boodschap van hoop, terwijl de natuur naar de herfst nijgt.

EERSTE LEZING

HABAKUK 1, 2-3; 2, 2-4

Hoelang moet ik nog roepen, Heer, terwijl Gij maar niet luistert? Hoelang moet ik de hemel nog geweld aandoen, terwijl Gij maar geen uitkomst brengt? Waarom laat Gij mij onrecht lijden en ziet Gij die ellende maar aan? Waarom moet ik leven te midden van geweld en verdrukking en waarom rijst er twist en moet men lijden onder tweedracht?

De Heer gaf mij ten antwoord: „Schrijf het visioen op, zet het duidelijk op schrift, zodat men het vlot kan lezen. Want dit visioen – al wacht het de vastgestelde tijd nog af – hunkert niettemin naar zijn vervulling: het vertelt geen leugen. Al blijft het ook uit, geef het wachten niet op, want komen doet het beslissen en het komt niet te laat. Bezwijken zal hij die in zijn hart niet deugt; de rechtvaardige echter blijft leven door zijn trouw.”

TWEDE LEZING

TWEDE BRIEF AAN TIMOTEUS

1, 6-8.13-14

Dierbare, Vergeet niet het vuur aan te wakkeren van Gods genade die in u is door de oplegging van mijn handen. Want God heeft ons niet een geest geschonken van vreesachtigheid, maar een geest van kracht, liefde en bezonnenheid. Schaam u dus niet van onze Heer te getuigen. Schaam u evenmin voor mij, zijn evangene. Draag uw deel in het lijden voor het evangelie.

Neem als richtsnoer de gezonde beginselen die gij uit mijn mond hebt vernomen en houd ze vast in het geloof en de liefde van Christus Jezus. Bewaar de u toevertrouwde schat met de hulp van de heilige Geest die in ons woont.

EVANGELIE

LUCAS 17, 5-10

In die tijd zeiden de apostelen tot de Heer: „Geef ons meer geloof.”

De Heer antwoordde: „Als ge een geloof hadt als een mosterdzaadje, zoudt ge tot die moerbeiboom zeggen: 'Maak uw wortels los uit de grond en plant u in de zee, en hij zou u gehoorzamen.'”

„Wie van u zal tot de knecht die hij in dienst heeft als ploeger of veehoeder, bij diens thuiskomst van het land zeggen: 'Kom meteen aan tafel en tast toe?' Zal hij niet eerder zeggen: 'Maak mijn maaltijd klaar; omgord u en bedien mij terwijl ik eet en drink; daarna kunt ge zelf eten en drinken?' Moet hij die knecht soms dankbaar zijn, omdat hij heeft uitgevoerd wat hem is opgedragen? Zo is het ook met u: wanneer ge alles hebt gedaan wat u opgedragen werd, zegt dan: 'Wij zijn maar gewone knechten; wij hebben alleen maar onze plicht gedaan.'”

Schriftlezingen © Katholieke Bijbelstichting 's Hertogenbosch, www.bijbel.net